Over onzekerheid, verwarring en vage motieven

25 november 1960
lezing 74

“Gegroet, vrienden. God zegene ieder van jullie. Gezegend is dit uur.

In dit land is net de nationale feest- en dankdag ('Thanksgiving Day') gevierd. Een goede gelegenheid, vrienden, om jullie te zeggen hoezeer wij in onze wereld dankbaar zijn voor ieder mens die zich inspant om zich te zuiveren en zich te ontwikkelen. Iedere inspanning op dat gebied draagt bij aan het algehele evolutieplan voor het totale universum. Ieder probleem dat je oplost, ieder oprecht zelfinzicht draagt daar in een bepaalde mate toe bij en verandert de loop van universele en kosmische krachten. Je hebt geen idee hoe belangrijk de pogingen en inspanningen van ieder menselijk wezen zijn. Als jullie dat wel hadden, zouden heel veel meer mensen er veel harder aan werken. Al het lijden op deze wereld komt voort uit onwetendheid, uit het niet de waarheid onder ogen willen zien. Uiteindelijk moeten degenen die oprecht dit werk doen, op de een of andere manier wel de anderen beïnvloeden, die nog gevangen zitten in een toestand, waarin ze zich niet bewust zijn van zichzelf en van hun relatie tot het hele universum. Daarom moeten jullie, die zo moedig dit pad zijn opgegaan, weten dat wij in de geesteswereld, jullie dankbaar zijn voor je inspanningen, niet alleen namens onszelf maar namens alle andere wezens.

En nu, vrienden, wil ik een paar woorden zeggen tegen diegenen van jullie die worstelen en wel willen maar steeds weer nieuwe problemen in zichzelf tegenkomen. Woorden die je kunnen helpen om over bepaalde moeilijkheden heen te komen en je een helderder zicht op het geheel geven. In bepaalde stadia is dat vaak nodig. Een van de belangrijkste dingen in dit werk is je bewust te worden wanneer je in verwarring bent over een bepaald iets. Je kunt namelijk in verwarring

zijn en zelfs niet weten waarover. Dit klinkt niet als iets nieuws, maar ik zie een grote behoefte bij jullie om hier meer over te horen. Negen van de tien keer ben je je namelijk niet eens bewust dat je verward bent.

Uit onze vorige gesprekken weet je dat elk innerlijk probleem zich vroeg of laat, op welke manier dan ook, kenbaar maakt in een uiterlijk probleem. Het uiterlijke probleem is niet alleen het gevolg van het innerlijke, maar tegelijk ook het gereedschap waarmee je de verkeerde houding kunt corrigeren die zowel het innerlijke als het uiterlijke probleem veroorzaakt. Als er uiterlijk iets gebeurt dat je uit je doen brengt, waar je je onplezierig over voelt, bezorgd of boos, vergeet je zo vaak dat iets in jou je verwart. Maar je weet niet precies wat je verwart, op welke manier je bewuste of onbewuste denken misschien niet klopt. Ik kan niet genoeg benadrukken dat je er allereerst achter moet zien te komen wát je verwart - uitgedrukt in een heldere, precieze en beknopte gedachte. Als iets je dwars zit, of het nu een stemming is, een onplezierige innerlijke reactie of een uiterlijke gebeurtenis, die schijnbaar door anderen is veroorzaakt en je overstuur maakt, probeer er dan achter te komen op welke manier je verward bent, op welke manier je gedachten vertroebeld zijn, je een idee niet helder kunt krijgen, een veronderstelde juiste reactie of een algemeen gedragsprincipe niet kunt vinden. Kijk waar je denkt dat twee juiste principes met elkaar in tegenspraak zijn. Schrijf deze verwarring op. Maak er een beknopte gedachte van: 'Ik ben in verwarring omdat ik niet weet ...' wat het ook moge zijn. Breng het terug tot verschillende vragen. Hoe beknopter je vragen zijn, hoe meer je je bewust zult worden wat precies je verwarring is. Dat helpt je om je verwarring uit te bannen, zelfs lang voor je in staat zult zijn de juiste antwoorden op je vragen te vinden. Als je dan bidt om de antwoorden te mogen ontvangen en met de vragen blijft werken terwijl je tegelijkertijd oog houdt voor je innerlijke weerstand tegen het ontvangen van die antwoorden, zul je een enorme vooruitgang boeken en jezelf voorbereiden op uiterst belangrijke nieuwe inzichten die je een nieuwe vrijheid zullen geven. Onthoud dit, vrienden, vergeet nooit hoe belangrijk het is dat je je bewust wordt van de vragen over een bepaald ingewikkeld iets, een probleem of een verwarring die in jezelf leven. Op het moment dat je de beknopte vraag helder hebt, voel je al de opluchting. De weg naar volledige helderheid heb je dan al geëffend.

Voor ik overga tot het beantwoorden van jullie vragen, wil ik graag dat

jullie die al iets op dit pad zijn gevorderd nu even stoppen (en dan bedoel ik natuurlijk niet met jullie werk), je omdraaien om een overzicht te krijgen net zoals een wandelaar doet die zich af en toe omdraait als hij een berg beklimt. Zolang hij doorgaat, is zijn blik gericht op een bepaald doel verderop. Dan kan hij de afstand vergeten die hij al heeft afgelegd, de obstakels die hij heeft overwonnen en de blik op het geheel, het hele uitzicht kwijtraken. Het is uiterst zinvol om je af en toe even om te draaien en het totale gebied te overzien. Ik zeg dit met een bepaalde bedoeling. Weer moet je gaan kijken wat de belangrijkste problemen in je leven zijn, nu met een meer omvattende blik. Stel ze beknopt, beschrijf in heldere woorden met welk deel van je leven ze te maken hebben. Met wat je tot nu toe bereikt hebt, zul je beter dan toen je net op het pad begon, vast kunnen stellen dat je daar waar je doel door onduidelijke motieven verward is en je levensdoel verdoezeld, de probleemzone van je leven zult vinden. Dat inzicht zal je een heel stuk verder helpen. De diepgewortelde emotionele reacties die je aan het licht brengt, laten altijd zien hoe het kind in je bezig is. Dat kind is op zichzelf gericht en onwetend**.** Van daar uit ontstaan egoïstische motieven, onbewust of soms zelfs halfbewust. Het kan ook onduidelijk zijn wat je wilt in dit leven, of op een bepaald gebied van je leven. Je drijft maar wat, je doelen zijn in een mist van verwarring verborgen en je bent je niet bewust waarom je een bepaald iets zou willen. Zelfs oprechte, onzelfzuchtige motieven zijn in je denken niet helder. Wanneer en waar een dergelijke situatie ook maar bestaat, moet je wel problemen hebben, je onvervuld en gefrustreerd voelen. De problemen kunnen uiterlijke tegenvallers zijn of als ze uiterlijk nog niet zichtbaar zijn, zul je je slecht op je gemak, schuldig, gespannen, angstig of ongeduldig voelen. Met andere woorden: zelfs als op dit moment uiterlijk alles goed gaat, is er geen innerlijke vrede in dit deel van je leven.

Als je in een dergelijke situatie zit, moeten je motieven wel onduidelijk zijn, moeten er wel onbewust zelfzuchtige motieven meespelen die dit negatieve resultaat veroorzaken. Overzie daarom nog eens je leven. Kijk waar precies je problemen hebt, aantoonbare of innerlijke gevoelens van onrust en disharmonie. Kijk wat echt je motieven zijn. Kijk door de schijnbaar uiterlijke positieve schijn heen. Gebruik wat je hebt gevonden, je beelden en verkeerde conclusies. Probeer er de negatieve of verwarde motieven uit te halen en die in het probleemgebied terug te vinden. Of kijk waar je op een stuk levensweg bent geraakt zonder zelfs maar te beseffen dat je dit speciale doel wilde of waarom je dat

wilde. Een dergelijke vaagheid doet vaak meer schade dan heldere negatieve motieven. Ik ga nu niet in op de verschillende redenen daarvoor.

Dit alles kan van toepassing zijn op elk gebied van je leven. Het kan iets algemeens zijn, je werk, je huwelijksleven, vriendschappen en relaties. Het kan ook om een specifieke persoonlijke relatie gaan die bol staat van spanningen en conflicten. Wat het ook is, kijk wat je echte motieven zijn die achter de bewuste schuilgaan. Ga ook na of je een helder doel hebt. Kijk naar je leven in het algemeen: wat is voor jou de zin van het leven? Wat wil je dat het leven is, behalve dat je jezelf naar beste vermogen ontwikkelt? En kijk dan wat je echt wilt. Waarom wil je dat? Kijk uit voor de misvatting dat een bepaald motief noodzakelijkerwijs een ander zou uitsluiten. Je weet dat dit niet zo is. Probeer in elk opzicht eerlijk tegenover jezelf te zijn. De opluchting en de beloning die je krijgt wanneer je eerlijk op je vragen antwoordt, zijn enorm hoe negatief de antwoorden misschien ook blijken te zijn.

Eén facet van dit proces is overduidelijk: op het moment dat je ontdekt dat je motieven niet helder zijn, of destructief, zie je hoe de wet van oorzaak en gevolg in jouw leven werkt. Daarbij ben je in één klap het gevoel van onrechtvaardigheid kwijt dat bij sommigen bewust, maar bij de meeste mensen onbewust aanwezig is. Toen we het over de angst voor het leven hadden, de angst voor het onbekende, leerde je dat daar altijd het misvormde godsbeeld achter zit. Onbewust ben je bang dat er een god is die naar willekeur bestraft of beloont. En zelfs als je niet in zo'n wispelturige god gelooft, lijkt jouw idee van het leven en je rol daarin er wel op, wanneer je jezelf als verloren beschouwt, hulpeloos en ten prooi aan omstandigheden waarover je geen controle hebt, en hoopt op 'toeval' en 'geluk'. Je voelt je als een klein bootje, verloren midden op een grote oceaan. Soms is de zee wild en stuwen de golven je tegen de stroom in, wat inhoudt dat je je ongelukkig voelt in het leven, en soms is de zee kalm en dragen zachte golven je naar 'gelukkige omstandigheden'. Wat het leven je ook biedt, 'je kunt er niets aan doen'. Dit gevoel zit diep geworteld in bijna iedereen. Het is uiterst belangrijk dat je je zo'n idee van het leven bewust wordt. Sommigen van jullie zijn al zo ver, maar zien nog niet hoe ze er los van kunnen komen. Ze kunnen zeggen: 'Goed, maar wat nu?'

Het antwoord ligt in het vinden van je vage of verwarde doelen: die zijn verantwoordelijk voor alles wat je ontbreekt. Deze specifieke

verwarring en dit gebrek aan motivatie zijn direct verantwoordelijk voor het gevoel van onvervuld zijn, voor het gebrek aan succes, als je het zo wilt noemen. Als je je dan realiseert dat jij het bent die dit heeft veroorzaakt en niet een chaotisch leven of een chaotische god, ben je automatisch al iets van je angst en onzekerheid kwijt. Je weet dan, dat je in staat bent ook gunstige omstandigheden te scheppen, ook al doe je dat nog niet. Maar je ziet in ieder geval de weg die je moet gaan. Je begint met erover te denken, je motieven helder te maken, en ze af te stemmen op wat je werkelijk wilt en niet op wat je denkt dat je zou moeten willen. Je houdt die motieven bewust en duidelijk, en werkt ernaar. Misschien ben je nog niet in staat om de zelfzuchtige motieven los te laten, maar alleen al de erkenning ervan, je eerlijkheid, je heldere visie op jezelf, maakt een volkomen nieuwe innerlijke kracht en energie vrij. Daarnaast zul je ook je eigen verantwoordelijkheid voor je lot zien. Dan zul je niet bang meer zijn voor een onbekend noodlot, niet bewust en niet onbewust.

Nu, vrienden, is het heel belangrijk om je bezig te houden met die vragen. Als je deze lezingen regelmatig volgt, zal dit alles niet helemaal nieuw zijn, maar misschien zie je deze woorden nu in een ander licht en kun je er meer mee dan een tijdje geleden, dankzij alles waar je inmiddels achtergekomen bent. Ze zullen dieper gaan en je zult ze constructiever kunnen gebruiken.

Zijn er nog vragen over dit onderwerp?”

VRAAG: Als je in verwarring bent, is het heel moeilijk om vragen te stellen. Juist omdat je verward bent, weet je niet wat er aan de hand is. Het zijn alleen maar gevoelens.

“Formuleer die gevoelens. Probeer ze in heldere gedachten om te zetten. Dat is heel moeilijk, maar ook heel belangrijk. Alleen dan kun je bij de wortel van de verwarring komen. Maar het is helemaal niet zo moeilijk als je denkt. Je moet er rustig voor gaan zitten. Maak je vragen helder en beknopt. Misschien kloppen die eerste vragen nog niet, maar dat is niet erg. Vanuit die eerste vragen kun je tot volgende vragen komen die meer terzake zijn en je dichter bij de wortel brengen. De beginvragen kun je dan laten vallen. Die bleven meer aan de oppervlakte van het probleem, terwijl je nu dichter naar de kern gaat.”

VRAAG: Maar je bent toch verward omdat je geen grip kunt krijgen

op wat er aan de hand is?

"Maar natuurlijk kun je dat wel. De manier waarop jij het stelt, houdt in dat er geen oplossing zou zijn (wat je onbewust ook denkt) of dat je (ook weer onbewust) hoopt dat de oplossing je wordt aangereikt want dat jij er zelf niet uit kunt komen. Dit is absoluut niet zo. Omdat jij op een gegeven moment de verwarring hebt veroorzaakt, ben jij de enige die ze kan oplossen."

VRAAG: Je kunt het proberen, maar het zijn vaak van die kleine dingen.

"Precies. Begin met die kleine dingen. Bij de echt grote zaken van je leven kun je onmogelijk komen, omdat ze te diep verborgen liggen en te vaag zijn. Kleine verwarringen aan de oppervlakte zijn de symptomen van grotere, nog verborgen verwarringen. Daarom heb je de uiterlijke gebeurtenissen nodig: het zijn de wegwijzers naar je innerlijke toestand. Daarom zijn de kleine verwarrinkjes-van-alledag, die op zich misschien van weinig betekenis en wellicht 'onbelangrijk' zijn, juist de beste om mee te beginnen. Gemakkelijker, omdat je iets hebt om je aan vast te houden, je op te concentreren. Je gedachten en vragen kun je alleen maar formuleren over iets wat je precies kunt aanduiden. Deze kleine, schijnbaar onbetekenende dingen die je verwarren, brengen alleen maar de verwarring naar buiten die in jou is. Als je één van die kleine dingen onderzoekt, zie je altijd dat er een belangrijk principe meespeelt. Er staat iets wezenlijks op het spel, een onderliggend principe waarover je verward en niet helder bent. De enige manier om dit aan te pakken is dus om van de dagelijkse gebeurtenissen uit te gaan en daarmee te werken. Dat is niet moeilijk."

VRAAG: Als twee mensen bij een gebeurtenis zijn betrokken - en het is geen kleine, maar een echt belangrijke - en de één streeft naar zelfkennis en zelfinzicht en de ander niet, kan de situatie dan wel veranderen? Of alleen maar voor die ene persoon?

"De situatie verandert aanzienlijk, zelfs als maar één van hen dit werk doet. Natuurlijk is het beter als ze het beiden zouden doen. Maar door die ene persoon kan al heel veel veranderen. Zolang je onder de dwang van je verwarde denken en emoties, van je problemen en conflicten bezig bent, moet je de ander wel in zijn problematische neigingen beïnvloeden. Niets is in deze wereld zo besmettelijk als emoties, gedachten, reacties en meningen. Je kunt dat in je dagelijkse leven

waarnemen. Hoe meer je je oefent in zelfobservatie, hoe meer je je dat bewust wordt. Een voorbeeld: iemand is in competitie met je. Ogenblikkelijk wordt er iets in jou opgeroepen. Zelfs als je anders geen enkele neiging hebt om met hem te wedijveren, wordt er iets in beweging gezet waardoor je dat wel gaat doen. Een ander voorbeeld: opscheppen, of vechten om waardering. Als de ander het doet, wordt de waarschijnlijk veel kleinere neiging in jou geraakt en naar voren gehaald, zodat jij het ook wilt gaan doen. Zo is het met iedere emotie, positief of negatief, goed of slecht. Daardoor zijn je conflicten, je beelden, je misvattingen besmettelijk en beïnvloeden ze direct de ander. Maar wie op dit pad bezig is, wordt steeds meer immuun. Niet alleen omdat hij zijn beelden en conflicten begint op te lossen maar ook omdat hij het zich meteen bewust wordt wanneer deze besmettingswet aan 't werk is, en dat bewustzijn maakt hem immuun. De negativiteit van de ander beïnvloedt zo steeds minder zijn onderbewuste. Door zijn eigen problemen op te lossen beïnvloedt hij tegelijkertijd steeds meer het gezonde en positieve stuk van de persoonlijkheid van de ander. Dit werk vergroot je bewustzijn. En bewustzijn is het enige werkelijke wapen tegen de kwalen van deze wereld. Onbewust creëren twee mensen een vicieuze cirkel die werkt van de een naar de ander en die geleidelijk steeds erger wordt. Maar als één van de twee de weg van zelfinzicht en innerlijke groei volgt, is dat al genoeg om die twee in een positieve weldadige cirkel te brengen.

Ik kan niet genoeg benadrukken dat dit werk je hele omgeving beïnvloedt. Iedereen om je heen moet ervan profiteren. In de uitspraken van alle grote geesten die ooit op deze aarde hebben geleefd, Jezus Christus, de Boeddha of een van de andere grote meesters zul je dit element in hun leer ingebed vinden, misschien op verschillende manieren uitgedrukt. Dit is echter uiterst belangrijk voor het hele universum. Jouw uitstraling heeft een direct effect op de ander. Als er een conflict tussen mensen is, botsen er sterke energieën. In dit specifieke opzicht is iedere energie de uitdrukking van eigenzinnigheid. Ieder is ervan overtuigd dat wat hij wil, juist en goed is. Onder, zeg halfnormale omstandigheden spreekt dit voor zich. Maar ieder van jullie leeft in een afgesloten wereld waarin je de ander niet ziet en alleen maar je eigen vanzelfsprekende motieven. Die kunnen op zich best goed zijn maar je ziet uitsluitend de buitenkant van je motieven en daardoor begrijp je ze niet helemaal. Hoe kun je dan de ware motieven van de ander begrijpen die zich ook nog zo anders manifesteren dan die van jou? De uiterlijke schijn kan de ene persoon duidelijk meer gelijk

geven dan de andere. Hoe meer je ervan overtuigd bent dat jij 'gelijk' hebt en de ander niet, hoe sterker de weerstand in de ander wordt die door de energie van jouw eigenzinnigheid wordt opgeroepen. Het veroorzaakt zelfs een nog sterkere eigenzinnigheid of dwingende neiging in hem, waartegen de eerste persoon op zijn beurt zich weer moet verzetten. Het is dus een totaal zinloos en uitputtend gevecht, een situatie waar alleen maar een eind aan kan komen als één van de twee van houding verandert. Niet door zich zwak en angstig uiterlijk te onderwerpen aan onterechte eisen maar door het constructieve werk van zelfanalyse en innerlijke groei de onbewuste motieven en reacties te begrijpen."

VRAAG: Hoe kom je erachter of iemand van wie je houdt, je werkelijk trouw is? Oprechte, volwassen liefde is liefhebben zonder er iets voor terug te vragen. Maar is het volwassen om van iemand te blijven houden die ook van een ander houdt?

"Er zijn nogal wat aspecten aan deze vraag die niet zomaar even beantwoord kunnen worden. Laten we proberen deze aspecten te analyseren. Hoe kom je erachter of iemand je trouw is? Het is een bekend menselijk misverstand om teveel belang te hechten aan de uiterlijke daad en te weinig aan de innerlijke houding. Ik veroordeel of vergoelijk hier niet. Het gaat me niet om de uiterlijke manifestatie, die onbelangrijk en secundair is als we naar de oorzaak van het probleem kijken. Het is heel goed mogelijk dat iemand nooit ontrouw pleegt, maar dat de motieven voor zijn 'trouw' net zo ongezond en onvolwassen zijn als de motieven die tot ontrouw leiden. Uiterlijke trouw hoeft niet geen werkelijke trouw te zijn. Het is dus moeilijk de uiterlijke daad op zich te beoordelen.

Hoe komen we er dan wel achter? Dat kun je alleen maar als je een zekere afstand van jezelf weet te nemen en een zeker bewustzijn hebt van je kinderlijke, onvolwassen eigenbelang, dat een werkelijk inzicht in de situatie en in de ware gevoelens van de partner in de weg staat. Ik zal nog duidelijker zijn. Als iemand ontrouw is, wordt dat vaak opgenomen als een persoonlijke belediging of afwijzing. Natuurlijk is dat niet helemaal waar. Wel is het waar dat, als dit een zich herhalend patroon is, dergelijk gedrag een zekere mate van onvolwassenheid aangeeft. Het kan een zoeken zijn, een verlangen naar iets, zonder te weten wat. Het kan bijvoorbeeld een zoeken zijn naar zelfontplooiing of een verlangen naar zelfbevestiging, maar op een verkeerde manier.

Het is een blind zoeken, niet een volwassen en bewust zoeken. Er kunnen talloze motieven zijn die een dergelijk gedrag verklaren.
De persoonlijke pijn zal verdwijnen en het gevoel van persoonlijke afwijzing zal in minder worden, als dit herkend wordt. Je kunt het alleen werkelijk herkennen als je jezelf gaat begrijpen. Het kan heel goed zo zijn dat juist door dat begrijpen de situatie al verandert, zodat de partner geen behoefte meer heeft aan ontrouw. Het zal niet van de ene dag op de andere dag over zijn, maar het verlangen zal misschien geleidelijk verminderen.

Het kan ook heel goed zo zijn, dat een aantal factoren in beide partners ontrouw veroorzaken. Als iemand zich dan verraden voelt heeft dat vaak tot gevolg, dat hij minder in staat is tot liefhebben. Het vrij en spontaan uiten van zijn liefde kan verlamd en geremd worden. Dit kan op zo'n subtiele manier gebeuren, dat je je er niet meteen van bewust bent, terwijl er uiterlijk een groot vermogen tot het geven van genegenheid bestaat. Maar als je jezelf onderzoekt, kun je zulke subtiele remmingen tegenkomen, die nou juist het meest kwetsbare gedeelte in de ander beïnvloeden. Daardoor kan hij reageren met ontrouw, omdat hij op zoek is naar juist het vrij uiten van gevoelens, die hij eerst in de ander moet vinden vóór hij ze zelf durft te uiten. Iedereen verlangt bewust of onbewust naar een werkelijk samen-smelten en eenheid der zielen; sommigen zijn er bang voor en vechten ertegen, maar dat betekent niet dat het verlangen niet bestaat. Hoe geremder en angstiger je onbewust bent, hoe groter de kans is dat je een partner zult aantrekken die vrij genoeg is om je te helpen je te bevrijden. Als je dergelijke remmingen opspoort en oplost, kun je de ander helpen bij zijn bevrijding zodat hij het niet meer nodig vindt om ontrouw te zijn. Als de partner echt te onvolwassen blijkt, dan kun je het soort partner aantrekken dat bij je nieuwe persoonlijkheid past.

De mogelijkheid dat jij op de een of andere manier tekort schiet en niet genoeg vervulling geeft, roept meestal een heel verkeerde reactie op. Je schiet dan vol zelfmedelijden, in de trant van 'Arme ik - ik ben niet goed genoeg', alsof je het niet kunt helpen, je bent nu eenmaal zo geboren. Dat is niet waar. Je werkelijke waarde is niet in het geding, hoewel je misschien wel aan een dergelijke ontrouw bijdraagt door je kinderlijke hunkeren naar liefde in plaats van op een volwassen manier liefde te geven. Dit komt door angst remmingen en schaamte, die altijd uitingen zijn van eigenbelang en trots. Je trekt je werkelijke zelf terug, uit angst dat je iets kwijtraakt, en daardoor raak je misschien

daadwerkelijk datgene kwijt wat je het meest dierbaar is. Want zo werkt de natuurwet. Als je deze zaak moedig aanpakt door constructief zelfonderzoek en leert waar je op een bepaalde manier tekort schiet - misschien wel op een heel subtiele innerlijke manier - dan kom je tot diepe inzichten. Hierdoor zul je in staat zijn, datgene in jezelf te bevrijden wat volslagen verborgen was. Het is je ware zelf, waar je je nog niet bewust van bent. Met dit zelf ben je in staat om constructief te geven en niet meer vanuit een gekwetstheid, onderdanigheid of als masochistische zelfbestraffing. Je zult dan je werkelijke creatieve krachten van geven en liefhebben vrijmaken en ze niet verbergen en je ware ik vervangen door een enigszins onoprecht ik.

Het vraagt behoorlijk wat werk op dit Pad voor je erachter begint te komen hoe vaak je nog niet jezelf bent. Wanneer je met dit werk begint, zijn dit alleen maar woorden. Maar nadat je met toewijding het nodige werk hebt verzet en enkele belangrijke inzichten hebt gehad, en er misschien in bent geslaagd om enkele oude patronen te veranderen, zul je de volle betekenis van deze woorden begrijpen. Je zult zien hoe gedurende je hele leven je echte zelf met al haar natuurlijke, prachtige, spontane eerlijke reacties de hele tijd werd belemmerd. Dit ware zelf is vaak datgene waar de ander onbewust naar speurt, naar op zoek is en wat de ander nodig heeft. En als hij het niet vindt doordat hij de situatie niet begrijpt, gaat hij ergens anders zoeken in plaats van bij zichzelf naar binnen te gaan om uiteindelijk het ware zelf in *zichzelf* te bevrijden zodat de vervulling als vanzelf, op een natuurlijke wijze en onvermijdelijk komt.

Met andere woorden: als er een dergelijke situatie bestaat, zijn beide partners verantwoordelijk en moeten beiden er op de een of andere manier toe hebben bijgedragen. Die verantwoordelijkheid moet geaccepteerd worden vanuit de constructieve houding dat de situatie veranderd kan worden, dat niemand hulpeloos is en een pijnlijk lot moet ondergaan omdat hij niet goed genoeg is of niet om van te houden. Als je dat denkt en voelt, is dat het meest ongezonde deel in je: het kind in je dat zijn ‘kind-zijn’ niet op wil geven, dat geknuffeld en gekoesterd wil worden, dat verzorgd wil worden in plaats van zorg te dragen voor zijn eigen leven. Maar door in die staat te willen blijven - hoe indirect of subtiel dat ook tot uiting komt - betaal je een zeer hoge prijs: je voelt je ongelukkig, hulpeloos en wanhopig, een prijs die niet betaald zou hoeven worden. Als je in de ware zin van het woord volwassen bent, accepteer je iedere negatieve gebeurtenis en kijk je wat

je ervan kunt leren, wat jouw aandeel erin is. Onherroepelijk vind je een antwoord waarvan je diep in je hart weet dat het waar is, deze waarheid maakt je vrij. Als je niet op die manier voor volwassenheid kiest, geloof je dat je een onschuldig slachtoffer bent, je voelt je vervolgd en onrechtvaardig behandeld, en je wordt een hulpeloos klein wezentje vol zelfmedelijden. Je houdt zelfs van jezelf in die rol, hoezeer je er ook onder lijdt. Ik wil erg graag dat jullie weten dat deze woorden niet tot iemand in het bijzonder gericht zijn. Het is een heel algemeen onderwerp."

VRAAG: Wat degene bedoelde die deze vraag stelde, was, denk ik: als je van iemand houdt die van jou houdt maar ook van een ander, is het dan volwassen om van zo'n partner te blijven houden?

"Het lijkt me dat het antwoord al is vervat in wat ik net over dit onderwerp heb gezegd. Een dergelijke voortdurende situatie kan je niet gelukkig maken. Het is een teken dat er bij beide partners iets niet klopt. De partner die de mogelijkheid en het besef heeft tot zelfonderzoek, moet een eerlijke poging doen om zijn eigen blokkades te vinden. Daardoor moet de situatie wel veranderen, op de meest natuurlijke wijze die mogelijk is. Krachtdadige maatregelen hebben geen zin, niet ten opzichte van je eigen gevoelens en niet ten opzichte van de ander. Organische, natuurlijke groei zal een organische, natuurlijke verandering teweegbrengen. Als iemand zo gespleten is, dat hij van twee partners houdt, moeten deze beide partners evenzeer onvolwassen en gespleten zijn om zo iemand aan te trekken. Weer zeg ik: de remedie ligt in het vinden van je eigen blokkades en innerlijke gespletenheid die deze aantrekkingskracht mogelijk maken.

Het heeft geen zin om te zeggen: 'Ik moet niet van hem houden'. Een gevoel kun je alleen maar echt veranderen als je het begrijpt, en niet door het te onderdrukken. Tot dat begrip kun je alleen maar komen door het proces dat ik steeds weer aanbeveel. Terwijl dit proces gaande is, moet je zelfs niet proberen een belangrijke verandering in je leven aan te brengen, tenzij de uiterlijke omstandigheden te onverdraaglijk worden. In deze periode schommelen je gevoelens meestal tussen een masochistische onderdanigheid aan de ene kant en wrok en vijandigheid aan de andere kant. Onder beide soorten gevoelens ligt een sterke, hebberige houding van waaruit je luidkeels roept: 'Ik wil. Om te krijgen wat ik wil, onderwerp ik me en laat me slecht behandelen', of: 'Ik kan

het niet meer aan en daarom haat ik'. Al die gevoelens moeten bekeken worden tot je bij de oorsprong komt. Dat is de enige manier."

VRAAG: Ik wil iets vragen over creativiteit. Als leraar merk ik dat sommige van mijn studenten laten zien dat zij onafhankelijk en creatief zijn. Maar op de een of andere manier lukt het velen van hen niet dat talent te ontwikkelen. Is er iets in ons opvoedingssysteem dat die creativiteit blokkeert?

"Laat ik eerst zeggen - en het is eigenlijk niet eens nodig - dat het huidige opvoedingssysteem hopeloos tekort schiet bij wat het idealiter zou moeten zijn, bij wat het zou *kunnen* zijn, nu, in de werkelijkheid. En op een dag zal het dat ook zijn. Het opvoedingssysteem is in hokjes verdeeld. De verenigende factor die alle takken van wetenschap bijeenbrengt, wordt totaal over het hoofd gezien of genegeerd. De menselijke geest groeit met het idee van vele takken, veel onderwerpen, allemaal los van elkaar. Deze scheiding, in intellectuele concepten aangekweekt, moet wel effect hebben. Hij zet je op het verkeerde spoor en versterkt de innerlijke scheiding van de zielskrachten, waardoor creativiteit wordt geblokkeerd. Creativiteit kan alleen maar vanuit heelheid functioneren, nooit vanuit een scheiding, of vanuit een 'hokje'. Het belangrijkste aspect in de opvoeding is dus die alles bijeenbrengende kwaliteit. Jonge mensen moet de waarheid worden getoond. En in dit specifieke opzicht is de waarheid dat er een éénmakende gemeenschappelijke noemer is in alle takken van wetenschap. Een dergelijk proces moet uiteindelijk de zielstromingen beïnvloeden. Het moet ze indirect helpen naar integratie, eenheid.

De directere manier echter, die *ook* aangekweekt dient te worden en niet *in plaats van* de hierboven genoemde, is het behandelen en oplossen van de persoonlijke conflicten van jonge mensen. Als door hun ontwikkeling in vorige incarnaties hun aard, hun natuur steviger is, hebben de huidige problemen minder invloed en zullen de creatieve krachten vrijer stromen. In die mensen is de natuurlijke houding om door of via problemen tot groei te komen, en de ervaring die ze bieden te benutten in plaats van zich erdoor te laten ontkrachten. Hoe sterker zij daarin staan, hoe meer creativiteit er zal stromen. Zijn zij minder sterk, dan zal de creativiteit verborgen blijven. In dergelijke gevallen is zelfonderzoek en innerlijke heropvoeding essentieel, al is dat in *alle* gevallen uiterst belangrijk. De tijd komt dat deze innerlijke heropvoeding, dit genezen van ongezonde neigingen zoals ook op dit pad ge-

beurt, een natuurlijk geaccepteerd deel van het leven is. Het is dan een essentieel onderdeel van de opvoeding van ieder opgroeiend kind, de basis van alle opvoeding. De wereld beweegt zich in de richting van dat doel.

Nog een aspect in het oplossen van dit probleem is een ander soort opvoeding en een andere benadering in de individuele gezinnen. Wat inhoudt dat ouders heropgevoed zouden moeten worden. Het zou ze duidelijk gemaakt moeten worden hoe belangrijk en invloedrijk hun eigen problemen zijn op de kinderen, om ze zo een prikkel te geven het maximale te doen aan zelfonderzoek om volledig de verantwoordelijkheid van het ouderschap te accepteren. Hun gezonde en volwassen vermogen tot liefhebben zal dan optimaal groeien, wat de kinderen dan weer gunstig beïnvloedt: die zullen minder star, minder verlamd en met minder beelden en problemen opgroeien. Sommigen van jullie maken veranderingen van deze orde misschien nog wel mee in dit leven."

VRAAG: Ik zou graag weten wat een leraar als individu kan doen om creativiteit bij zijn studenten te stimuleren die niet echt zijn kinderen zijn?

"Wat de leraar vooral kan doen, is zich meer bewust te worden van deze zaken. Hoewel de omstandigheden in jullie wereld nog verre van ideaal zijn, helpt het als je je er alleen al bewust van bent. Dan noem ik niet eens meer de noodzaak tot zelfonderzoek en ontwikkeling voor de leraar - zo overduidelijk is dit dat ik er niet nog eens de nadruk op hoef te leggen. Die zelfontwikkeling, gecombineerd met een bewustzijn van de algemene omstandigheden, zoals die zouden moeten zijn vergeleken met zoals ze zijn, geeft de leraar voldoende intuïtief inzicht in wat de individuele studenten nodig hebben. Jullie weten allemaal dat groei op dit pad leidt tot intuïtieve waarnemingen.

Als een leraar werkelijk het beste wil maken van zijn roeping, is één van de belangrijkste aspecten een innerlijk verlangen om te helpen. Dat moet het overheersende, heldere, onzelfzuchtige motief zijn. Dat moet bewust worden aangekweekt en voortdurend gecontroleerd zodat het niet verslapt, en het wordt sterker als het in al z'n schoonheid naar voren komt. Dit motief moet voortdurend helder worden gehouden en gekoesterd. Het innerlijk verlangen om onzelfzuchtig te helpen moet in gebed en intentie tot uitdrukking gebracht worden. De energie om het in daden om te zetten kun je nooit aan het verlangen zelf overlaten.

Ook die moet steeds gecontroleerd en gekoesterd worden. Begin elke dag met het verlangen dat tenminste één jong iemand verrijkt wordt, zo het er al niet méér kunnen zijn. Als je dit doet, komt er automatisch leiding en inspiratie. Zo'n verrijking is vaak maar heel subtiel. Misschien kan een zaadje gezaaid worden, maar wie het op deze manier probeert, zal het merken."

VRAAG: Ik heb de gnostische religie een beetje bestudeerd en ben erachter gekomen dat de lezingen hier heel dicht bij de gnostische leer komen. Als ze hetzelfde zijn, kunt u dan misschien uitleggen waarom de gnostische religie in verval is geraakt en praktisch verdwenen?

"Die is niet verdwenen. Die is teruggekeerd en komt voortdurend in een andere vorm terug. Dat die religie moet terugkeren komt doordat elke waarheid altijd dreigt te verwateren en misvormd te worden door de massa die er nog niet klaar voor is. Als de weinigen die haar wel begrijpen, deze aarde verlaten en het erfgoed van de leer in handen laten van hen die vaak van zeer goede wil zijn, maar er niet op de juiste manier mee omgaan, neemt de kracht ervan geleidelijk aan steeds meer af. Deze gnostische waarheid wordt met het verstrijken van de tijd steeds rigider, en daardoor onwaar. Dan moeten er nieuwe kanalen komen om dezelfde waarheid in een andere vorm te laten verschijnen, misschien aangepast aan de beschaving en de kenmerken van die bepaalde periode.

Er is geen moment in de geschiedenis geweest dat de waarheid niet tot bepaalde mensen doorkwam. Er werd in onderwezen en ze verspreidde zich, maar zoals ik al zei: het merendeel van de mensheid was nog te onvolwassen om haar innerlijk toe te passen. Door uiterlijke regels te maken brachten zij beperkingen aan die de waarheid misvormden. Dit is de reden dat iedere religie bij het ontstaan waarheid bevat. Als je het nader bestudeert, zul je zien dat elke religie - ook de aloude - de levensvonk van de waarheid in zich had. Maar als de religie zich begon te verspreiden, vervaagde de waarheid en werd het een religie van letters en niet van hart en ziel.

De mens begrijpt de essentie van de waarheid of religie niet omdat hij die niet wil begrijpen. Hij wenst op dogma's en op regels te steunen om maar niet te hoeven denken, om niet met eigen verantwoordelijkheid beslissingen onder ogen te hoeven zien en te nemen. Op die manier

wordt de waarheid verdraaid. Dit is al zo vanaf het begin van de tijd, en het zal nog wel even zo doorgaan ook, vrees ik. Maar na verloop van tijd dringt iedere nieuwe manifestatie van de waarheid een beetje dieper door en bij meer mensen wier ziel ontwikkeld genoeg is om ernaar te hunkeren. Vandaag de dag wordt de waarheid door heel veel meer mensen begrepen dan een paar honderd jaar geleden, of zelfs dan vijftig jaar geleden, hoewel misschien niet altijd in precies dezelfde woorden. De groei in bepaalde takken van wetenschap en psychologie hebben daar heel veel aan bijgedragen. De essentie en de wortels van de psychologie zullen je, als je diep genoeg gaat, altijd bij de psyche brengen en de essentiële spirituele waarheden onthullen zoals die door de weinige wijzen door alle tijden heen zijn verkondigd."

VRAAG: De christelijke religie, of liever: de katholieke kerk is erin geslaagd tot op de dag van vandaag te overleven, terwijl de gnostische religies, die meer in overeenstemming zijn met wat u leert, dat niet is gelukt. Het lijkt zo moeilijk te begrijpen waarom de grotere waarheid zich minder levensvatbaar toonde.

"Uiterlijke macht kan vaak leiden tot uiterlijk succes. Misschien is het juist wel omdat er meer waarheid geworteld was in bepaalde gnostische religies, dat er een geringer streven naar macht bestond. Maar dit betekent niet dat de innerlijke macht van de waarheid in feite niet tot méér succes in de ware zin van het woord leidde, zelfs al is het dan minder aantoonbaar. De uiterlijke verschijningsvorm kan - ik zeg het nog maar eens - je laten geloven dat dit niet rechtvaardig is. Met een individu is dat hetzelfde. Je kunt je afvragen waarom bepaalde mensen uiterlijk zo succesvol zijn, terwijl ze in feite zelfzuchtig zijn en verre van volwassen en liefdevol. Maar wat betekent 'succesvol' nu echt? Die zakenman, 'succesvol', machtig en financieel geborgen, kan innerlijk een heel onrustig en ongelukkig man zijn, vol schuldgevoel en angsten waar jij nooit iets van zult weten omdat hij naar buiten toe misschien wel erg overtuigend weet over te komen. Daarom is hij nog niet succesvol in de zin van waar het echt om gaat: zijn geluk, zijn innerlijke geborgenheid, zijn innerlijke vrede.

Op dezelfde manier is de machtige kerk die je noemt, alleen uiterlijk succesvol, maar innerlijk komt dat succes niet in de buurt van dat uiterlijke. De 'vergeten' waarheidsleer van de gnostische religies kan uiterlijk zwak lijken omdat er maar een paar aanhangers zijn die je

kent. Maar innerlijk kan er een kracht huizen waar je geen weet van hebt en die je misschien totaal niet ziet. De sterke invloed die er is op de kosmische krachten kun je volkomen over het hoofd zien. Toch is het een oneindig grotere invloed van die weinigen dan van die vele anderen, hoe uiterlijk machtig een 'succesvolle religie' ook moge zijn.

Ook hier weer is het zaak je bewustzijn te trainen op de innerlijke kern van iets en niet op de uiterlijke manifestatie. Vanuit dat gezichtspunt is succes niet waar je het ziet. Al zijn heel veel mensen aanhangers van die kerk, er zijn er veel meer die dat niet zijn. En velen van hen zijn op een halfslachtige manier aanhanger, of oppervlakkig, en beseffen niet echt waar het allemaal om gaat. Dat is geen kracht, en daarom ook geen succes. Terwijl de weinigen die zich richten op de religies van waarheid zonder macht, in welke vorm deze in de verschillende periodes van de geschiedenis ook mogen verschijnen, die weinigen laten een afdruk achter in het universum die niet door het menselijk oog te meten is. De inspanningen en het begrip van een handjevol van die mensen zijn belangrijker voor universeel succes in de ware zin van het woord dan duizenden mensen die naar een kerk gaan.

Wees gezegend, ieder van jullie, in de naam van de Allerhoogste. Ontvang onze kracht en onze liefde om je verder te helpen op het pad, om je te helpen over je blokkades heen te komen en je succesvol naar het licht te worstelen, naar eenheid en heelheid in jezelf.
Wees in vrede, wees in God!”

Deze lezing werd gegeven door Eva Pierrakos in 1960.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: ‘Uncertain Confusions and Hazy Motivations’.
Vertaling door Ernst Winkler in 1992; herzien in 2000 door Rita Doets.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009